

KATSE KARVAAN

LYHYTKARVAINEN MÄYRÄKOIRA

ROTUMÄÄRITELMÄ

Peitinkarva on lyhyttä, tiheää, kiiltävää, pinnanmyötäistä, tiivistä ja kovaa. Missään ei esiinny karvattomia kohtia. Häntä on kauttaaltaan hienolaatuisen, ei liian runsaan karvan peittämä. Hieman pitemmät jäykät karvat hännän alapuolella eivät ole virhe.

Lyhytkarvaisen mäyräkoiran turkissa ei ole pohjavillaa, kuten muilla mäyräkoirakarvalaaduilla. Tiivis karvapeite tuntuu käden alla sileältä rungossa kiinni ollessaan. Pudonneena karvan kovuus tulee erityisen hyvin esiin, sillä kovat karvat ovat lähes teräviä. Karva saattaa jopa läpäistä ihmisen ihonpinnan.

Ihannekarvanlaaduksi asetetaan rotumääritelmässä tiivis ja kova karva, mutta lyhytkarvaisilla esiintyy myös pehmeämpää karvanlaatua. Karva ei saa olla laadultaan myöskään liian karkeaa. Tässä korostuu perinnöllisyys ja tinkimättömän jalostustyön tärkeys, koska koira saa perimässään karvanlaatunsa. Sitä ei voi hyvälläkään hoidolla muuttaa,

mutta sen kuntoa voidaan pitää yllä ja parantaa.

Lyhytkarvaisen turkin hoidossa korostuu muita karvalaatuja enemmän koiran ihon kunto. Ilman suojaavaa pohjavillaa iho on alttiimpi ja reagoi helpommin ulkoisiin ärsykkeisiin. Erityisesti talvi on haastava villattomalla rodulla: pureva ja kylmä ilma on usein myös kuivaa ja kuivattaa samalla koiran ihoa nopeasti ja saa sen hilseilemään. Lyhyen karvapeitteen alle ei pieninkään rokama jää piiloon!

Koiran hoidossa kaiken A ja O on hyvä monipuolinen ruoka ja riittävä liikunta. Kuten muissakin karvalaaduissa riittävä rasva tai öljy ruoassa näkyy turkin kunnossa. Kasvattajat suosittelvat yleensä öljyn lisäämistä päivittäiseen ruokaan, noin 1 teelusikallinen päivässä.

Lyhyt turkki on kaikista karvalaaduista helpoin hoitaa. Se periaatteessa ei tarvitse muuta hoitoa kuin likaantuneeseen pesun ja säännöllisen harjaamisen. Koiran turkia ei pestä edes ennen näyttelyä, ellei siinä ole selkeästi likaa. Pestessä käytetään lyhytkarvaiselle soveltuvaa shampoota, jota on laimennettu vedellä.

Perinteisen koiraharjan sijaan suositellaan kumista sukkaa, joka on hieman hellempi myös iholle ja jolla saadaan suurin osa irtokarvoista pois turkista. Turkinhoidossa kannattaa ottaa rutiiniksi viikoittainen su-

kiminen, vaikka koiralla ei olisikaan karvanlähtöaika, sillä se hoitaa samalla ihoa. Stimuloitu iho saa karvan voimaan paremmin, ja luonnollinen oma rasva saa karvan kiiltämään. Samalla koiran iho tulee tarkistettua läpikotaisin.

Karva lähtee etenkin narttujen juoksun jälkeen, keväällä ja lämpötilan muuttuessa. Hormonaalisen karvanlähdön aikaan saattaa esiintyä jopa ohuempia karvakohtia kaulassa ja korvalehdissä. Tällöin koiralle voidaan antaa tuhdimpi, noin kolmen viikon öljy- ja piitablettikuuri, joka palauttaa koiran turkin ennalleen ajan kuluessa. Tabletteja, hivenainekuureja ja erikoisöljyjä myyvät hyvin varustellut eläinkaupat.

Asiantuntijana ja lähteenä: Kiki Rasijärvi/
Kennel Teuffel Troll ja Apua, minulla on mäyräkoira -kirja.

Koiran perushoitoon kuuluu säännöllinen turkin hoito. Viikoittaisen hoidon yhteydessä on syytä kiinnittää huomiota myös ihoon ja sen kuntoon. Kertaamme seuraavilla sivuilla rotukohtaisesti perushoidon, ensi numerossa syvennymme enemmän haasteelliseen koiran trimmaukseen.

KARKEAKARVAINEN MÄYRÄKOIRA

ROTUMÄÄRITELMÄ

Kuonoa, kulmakarvoja ja korvia lukuun ottamatta koko runkoa peittää tasainen, rungonmyötäinen, tiheä ja karkea peitin-karva, jonka alla on aluskarvaa. Kuonossa karva muodostaa selvän parran. Kulmakarvat ovat tuuheat. Korvissa karvapeite on lyhyempää kuin rungossa ja lähes silleä. Häntä on kokonaan ja tasaisesti pinnanmyötäisen karvan peittämä.

Karkeakarvainen mäyräkoira on trimmattava rotu. Turkkiä hoidetaan harjaamalla ja kampaamalla, ja se nypitään suunnilleen kaksi kertaa vuodessa. Tällöin poistetaan kuollut karva ja koiran kulmakarvat ja parta muotoillaan rodunomaiseen muotoon.

Karkeakarvaisen mäyräkoiran turkin trimmaus ei ole vain esteettinen toimenpide, vaan se on olennainen osa koiran hyvinvointia, ja turkista pitääkin huolehtia säännöllisellä trimmaamisella. Karkkarin tulisi näyttää rotumääritelmän mukaiselta sutjakalta ja sulavalinjaiselta – pullea ja huonoturkinen pörräinen, joka ei edes muistuta mäyräkoiraa, ei ole eduksi rodulle.

Karkeakarvaisilla mäyräkoirilla tavataan erilaisia karvanlaatuja: erittäin karkeasta ja niukasta turkista runsaaseen tai pehmeään

turkkiin. Ihanneturkki on suora ja karkea. Haasteellisin turkkilaatu on runsas ja pehmeälaatuinen karva.

Näyttelykoiralla pidetään virheenä liian lyhyttä tai pitkää karvaa sekä pehmeää karvaa missä tahansa rungon osassa. Samoin virheenä pidetään pörröistä, kiharaa tai lainneikasta karvaa.

Ensimmäinen trimmaus tehdään noin puolivuotiaana, jolloin trimmataan pentu-karva pois. Pentukarvan trimmausajankoh-ta voi vaihdella turkin laadun mukaan.

Koiraa ei saa pestä, kastella tai uittaa noin viikkoa ennen trimmaamista, koska karva pehmenee ja irtoaa huonommin.

Jotkut kasvattajat trimmaavat itse kasvattin-sa tai opastavat ammattitaitoiselle trimmaajalle. Karva on kypsää trimmattavaksi, kun se alkaa näyttää kuolleelta, kerää likaa ja menee kiharaan. Sitä alkaa irrota ympäristöön, ja kun sormilla otetaan pieni tupsu karvaa ja vedetään, se irtoaa helposti. Kypsä, vanha karva nypitään rungosta kauttaaltaan.

Karkeakarvaisen mäyräkoiran turkkaa ei saa siistiä leikkaamalla tai koneella ajamalla – silloin ei ole mitään asiaa näyttelykehiin! Leikattu karva muuttuu pehmeäksi ja kadottaa luonnollisen, likaa hylkivän ominaisuutensa.

Trimmausten välillä hoidoksi riittää kam-paus ja harjaus, turhia turkkaa pehmentäviä pesuja ei tarvita. Pentua ja aikuistakin koiraa harjataan ja kammataan mieluiten päivittäin. Turkki käydään läpi kauttaaltaan, avataan takut ja poistetaan turkista siihen takertuneet roskat. Samalla tarkistetaan kainalot ja ihoalueet. Lisäksi katsotaan, onko karvoihin tarttunut roskia ja onko iho kunnossa.

Jos koiraa tarvitsee pestä, pesemiseen käytetään erikoisliikkeestä ostettua, erikoisesti karkeakarvaiselle mäyräkoiralle tarkoitettua shampoota. Pesemiseen ei käy ihmisten shampoot tai esimerkiksi pitkäkar-

vaisen koiran shampoo, sillä näitä tuotteita käyttämällä karva pehmenee.

Näyttelyyn valmistautuminen vaatii ennak-kosuunnittelua. Siistimättömällä ylikasva-neella turkilla ei kannata mennä näyttelyyn, joten koira on trimmattava hyvissä ajoin, mieluiten 7–8 viikkoa ennen näyttelyä.

Karvan kasvunopeus vaihtelee eri yksilöil-lä karvan laadusta riippuen.

Näyttelyä varten turkki viimeistellään. Rungosta poistetaan mahdollinen kuollut, epäsiisti karva ja pää, kulmakarvat sekä parta siistitään. Kaulan reunasta, rinnasta ja hännän ja vatsan alta poistetaan ylimääräiset karvat, tassut siistitään ja kynnet leika-taan. Taitava trimmaaja osaa korostaa koi-ran hyviä ja peittää huonoja puolia. Tämä vaatii tekijältään taitoa ja koiran rakenteen tunteusta.

Asiantuntijoina ja lähteinä:

Arja Lidmann / Friends Kennel, Marja Junt-tila / Joenpenkan Kennel ja Apua, minulla on mäyräkoira -kirja

PITKÄKARVAINEN MÄYRÄKOIRA

ROTUMÄÄRITELMÄ

Sileä, kiiltävä ja rungonmyötäinen peitinkarva, jonka alla on aluskarvaa. Karva on pitempää kaulan ja rungon alapuolella; korvakarvat ulottuvat korvan reunan yli ja raajojen takaosassa on selvästi pitemmät karvat (hapsut). Karva on pisintä hännän alapuolella, missä se muodostaa täydellisen viirin.

Apua, minulla on mäyräkoira -kansiossa täydennetään pitkäkarvaisen mäyräkoiran karvan laatuvaatimuksia vielä hieman yksityiskohtaisemmin: Liian runsas karvapeite kypälissä ei ole kaunista ja on käyttökoiralle haitaksi. Virheeksi katsotaan liian runsas, kaikkialla yhtä pitkä karva, hapsujen puuttuminen hännästä tai korvista, selässä selvä jakaus sekä liian pitkä karva varpaiden ja anturoiden välissä.

Aikuisen pitkäkarvaisen mäyräkoiran turkki koostuu "kahdesta kerroksesta": tiheästä pohjavillasta ja sileästä, suorasta ja laskeutuvasta päällyskarvasta. Sen hoitaminen on helppoa, mikäli perushoito on ollut säännöllistä.

Koiran turkkia perushoidetaan ruokavaliolla ja aktiivisella liikunnalla. Mäyräkoirarodulle suositellaan jo tuki- ja liikuntaelinten hyvinvoinnin vuoksi öljypitoista ruokaa. Jos syötät koirallesi kuivamuonaa, tarkista pussin kyljestä rasvaprosentti ja valitse mieluummin rasvarikkaampi versio. Jos taas barffaat tai syötät kotiruokaa, muista öljyn lisääminen ruokaan. Normaalihoitossa 1 teelusikallinen öljyä ruokaan päivässä muutoinkin laadukkaan ruoan kanssa pitää turkin kunnossa ja kiiltävänä.

Karvanlähde-aikaan, emän lopetettua imeytyksen ja kastroinnin jälkeen tilanne on toinen: erikoistilanteissa öljyä (esimerkiksi pelavasienenöljyä) voi antaa muiden turkin kuntoa parantavien kivennäis- ja hivenainesten kanssa kuuriluontoisesti enemmän. Näitä valmisteita voi kysellä eläinkaupasta. Turkki ei tokene hetkessä huippukuntoon, yleensä karvanlaatu parantuu hitaasti – vaaditaan vähintään kuukauden tehokuuri aktii-

visen harjaamisen lisäksi ennen kuin turkin kunto paranee.

Turkkia on hyvä harjata 1–2 kertaa viikossa. Hyvä hoitohetki on esimerkiksi kynsien leikkaamisen ja tassukarvojen siistimisen yhteydessä. Jos koiran turkki on laadultaan hyvin pehmeä, untuvainen tai helposti takkuuntuva, harjausta suositellaan useammin. Erilaisia harjoja ja kampoja on valmistajien valikoimassa runsaasti. Tärkeintä on, että saat käytyä turkin läpi pohjavillaa myöten vahingoittamatta ihoa ja repimättä karvaa liikaa. Pahimman karvanlähden aikaan hyvä apuväline on sahalahtainen kaarelle pingotettu karsta, jolla saa kerättyä irtonaisen karvan tehokkaasti turkista. Ole kuitenkin erityisen varovainen, ettei iho rikkoonnu, sillä vaurioitunut iho on aina altis tulehtumaan.

Tassukarvat ja anturanvälit voidaan leikata varovasti saksilla (suositellaan tylppäkärkisiä saksia) tai siihen tarkoitettulla koneella. Kun leikataan anturanvälkarvoja yläpuolelta, kaunein lopputulos syntyy kampaajienkin käyttämillä ohennussaksilla, jolloin leikkausjälki ei jää karvoihin näkyviin.

Turkki on hyvä tarkistaa aina jokaisen pelto- tai metsälenkin jälkeen, ettei karvoihin ole tarttunut esimerkiksi risuja tai ohdakkeita. Ne nimittäin saavat aikaiseksi hyvin nopeasti suuria ja tiukkoja takkuja, joita on hankala selvittää ilman koiralle kivuliasta aukaisemista.

Koirilta (erityisesti paljon peuhaavilta ja leikkiviltä) on hyvä tarkistella takkuja sopivin väliajoin etenkin korvien seudulta, sillä korvanlehden ja kaulan välinen hento karva

myttyntyy helposti jopa rastamaisiksi patukoiksi ilman hoitoa ja säännöllistä kampaamista. Muita helposti takkuuntuvia paikkoja ovat takapuolen pitkät karvat, jotka ovat usein hiukan "tiellä" koiran käydessä tarpeillaan, sekä kainalot.

Turkkia ei tarvitse pestä säännöllisesti, pesutarvetta voi tunnustella perushoidon yhteydessä. Jos turkki tuntuu hyvin tahmaiselta käsissä tai koira on hieronut turkkiaan ulkona haisevaksi, se on syytä pestä. Käytä shampooa pitkäkarvaisille koirille tarkoitettua shampooa laimennettuna ja kädenläm-

pöistä vettä. Muista huuhdella todella hyvin, ettei shampoo jää ärsyttämään ihoa. Hoitoaineen käyttäminen on myös suositeltavaa. Ole tarkka shampoon laadussa, väärin valittu shampoo vie nopeasti kiillon ja kutituttaa koiraa. Turkki on myös hyvä kuivata pesun jälkeen miedolla lämmöllä föönaamalla: paksun ja kostean turkin alla iho saattaa reagoida ärsyyntymällä.

Harkitse tarkkaan ennen koko koiran pesuun ryhtymistä. Karvasta lähtee aina sen omaa luonnollista ja suojaavaa rasvaa pesun mukana ja karva muuttuu hetkellisesti huonommaksi. Tilanne korjaantuu vähitellen, mutta aikaa siihen on varattava noin viikko. Tämän vuoksi näyttelykoira tulisi pestä riittävän ajoissa ennen näyttelyä. Kokopesun sijaan suosi mieluummin osapesuja. Huuhtaise koiran tassut ja masun alus aina, kun se tulee sisään raparetkeltä. Talvisin taas tiesuola aiheuttaa ongelmia koiran tassuille, iholle ja turkille.

